

Ministerul Educației al Republicii Moldova

Universitatea de Stat "Alecu Russo"

Catedra de literatură română și universală

**Structura-cadru a curriculum-ului
la disciplina
*Istoria literaturii române (pașoptism, postpașoptism)***

Informații de identificare a cursului

Facultatea: Litere

Catedra: Literatura română și universală

Domeniul general de studiu:

Domeniul de formare profesională la ciclul I/II:

Denumirea specialității/specializării:

Autor: conf. univ. dr. Maria ABRAMCIUC

Discutat și aprobat în ședința

Catedrei de literatură română și universală

din 15.10.2014

Proces-verbal nr. 3

Șef de catedră _____

Conf. univ. dr. Nicolae Leahu

Discutat și aprobat în ședința

Consiliului Facultății de Litere

Din 25.11.2014

Proces-verbal nr. 3

Decan _____

Conf. univ. dr. Ala SAINENCO

Bălți, 2014

Administrarea unității de curs:

Codul unității de curs	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			Prel.	Sem.	Lab.	l.ind.		
S103O025	5	150	2	2	1	75	examen	româna

Statutul: unitate de curs de orientare spre specialitatea de bază

***Informații referitoare la cadrul didactic:**

Maria ABRAMCIUC, conf. univ. dr. în filologie, absolventă a Facultății de Litere a Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți (1981). Doctorat la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași (2000), teza *Reflexe ale mitului orfic în literatura română* (2004).

str. Pușkin nr. 38, USARB, Catedra de literatura română și universală, bl. III, sala 351

tel. 0231. 52. 348 e-mail: mariaabramciuc@gmail.com

orele de consultații: marți, 14.30-16.30

Integrarea cursului în programul de studii: unitatea de curs *Istoria literaturii române (pașoptism și postpașoptism)*, specialitatea B, este o disciplină de specialitate din categoria celor de filologie română. Studiarea lui asigură unitatea și continuitatea cursului major *Istoria literaturii române* și, prin urmare, completează imaginea integrală a procesului literar românesc din sec. al 19-lea.

Competențe prealabile: studierea unității de curs *Istoria literaturii române II (pașoptism, postpașoptism)* mizează pe cunoștințele, capacitățile și competențele dezvoltate anterior în cadrul disciplinelor *Elemente de cultură națională (folclor românesc)*, *Introducere în teoria literaturii* și *Istoria literaturii române I (veche și premodernă)*, studiate în anul I.

Corelate cu finalitățile și conținuturile respectivelor unități de curs, finalitățile și conținutul cursului *Istoria literaturii române II (pașoptism, postpașoptism)* solicită studentului cunoașterea paradigmei moderne de evoluție a procesului literar românesc în perioada 1830-1860.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului:

La nivel de cunoaștere și înțelegere, studenții vor fi capabili:

- să caracterizeze fenomenele pașoptism/ postpașoptism în perspectivă politică, istorică, culturală și literară;
- să cunoască etapele de afirmare a literaturii naționale în pașoptism/ postpașoptism;
- să descrie paradigma evoluției genurilor și speciilor literare în perioada 1830-1860;
- să posede noțiuni de teorie a literaturii: tipurile de discurs literar, structura operei artistice, curent literar, sistem de imagini, genuri și specii literare;
- să însușească noțiuni de istorie a literaturii, critică literară, estetică.

La nivel de aplicare, studenții vor fi capabili:

- să aprecieze estetic operele literare în perspectiva epocii și a ierarhiei valorilor;
- să analizeze fenomenele literare din perioada respectivă în diverse perspective interpretative;
- să demonstreze cunoașterea avansată a domeniului prin capacitatea de a realiza analize critice ale teoriilor și principiilor.
- să construiască și să susțină argumentele utilizate pentru rezolvarea problemelor.
- să evalueze în mod consecvent propriul proces de învățare și să-și identifice nevoile de învățare.
- să colecteze și să interpreteze date relevante într-un domeniu pentru rezolvarea problemelor.
- să elaboreze judecăți bazate pe cunoașterea problematicei sociale și etice care apar în muncă sau studiu.

La nivel de integrare, studenții vor fi capabili:

- să cunoască succesiunea perioadelor din Istoriei literaturii române;
- să relaționeze procesul literar românesc din pașoptism/ postpașoptism cu cel din perioadele anterioară (folclor, veche și premodernă);
- să stabilească unele relații posibile între direcțiile de evoluție a literaturii române și cele ale literaturii universale;

Finalitățile cursului:

- familiarizarea studenților cu trăsăturile de bază ale fenomenelor complexe, numite pașoptism și postpașoptism;
- caracterizarea epocii literare de pînă și de după anul 1840;
- prezentarea principalelor direcții literare în lirica, proza și dramaturgia română din perioada 1830-1860;
- informarea studenților despre apariția și evoluția presei literare române;
- comentarea activității literare a scriitorilor notorii din această epocă literară.

Conținuturi:**A. Tematica prelegerilor**

Nr. d/o	Tema	Bibliografie	Nr. ore curs
1.	Preliminarii. Literatura română din perioada 1830-1860. Orientări. Conceptul de pașoptism și postpașoptism. Trăsături culturale și literare. Afirmarea noilor genuri și specii literare. Transformări calitative în cadrul fenomenului literar românesc din perioada 1830-1860. Delimitarea genurilor și speciilor literare.	1. <i>Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900</i> , București, Editura Academiei, 1979. 2. <i>Istoria literaturii române</i> , Editura Academiei, București, 1968. 3. Cioculescu, Șerban, Streinu, Vladimir, Vianu, Tudor, <i>Istoria literaturii române moderne</i> , București, Editura Didactică și Pedagogică, 1971.	2
2.	La izvoarele romantismului românesc Originea dublă a curentului literar: europeană și autohtonă. <i>Introducere</i> (la <i>Dacia literară</i>), primul manifest al romantismului românesc. Trăsături ale liricii românești din deceniul al patrulea al sec. al 19-lea. Modelul lamartinian și impactul său asupra genului în literatura română. Meditația și elegia pașoptistă. Particularități ale speciilor în creația lui Vasile Cîrlova, Ion H.-Rădulescu. Gr. Alexandrescu	1. <i>Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900</i> , București, Editura Academiei, 1979. 2. Cornea, Paul, <i>Originile romantismului românesc</i> , București, Editura Minerva, 1972. 3. Manolescu, Nicolae, <i>Poeți romantici</i> , Chișinău, Editura Știința, 2004	2
3.	Direcția folclorică în lirica română Contribuția lui Vasile Alecsandri la „românizarea” poeziei autohtone. Ciclul <i>Doine</i> : structuri tematice, motive și personaje populare, real și fabulos, noutatea viziunii.	1. Manolescu, Nicolae, <i>Poeți romantici</i> , Chișinău, Editura Știința, 2004. 2. Piru, Alexandru, <i>Surîzătorul Alecsandri</i> , București, Editura Minerva, 1991	2
4.	Valorificarea mitologicului în Zburătorul lui Ion H.- Rădulescu Structură ciclică, cadrul patriarhal, modalități de expunere, mijloace lingvistice, oralitatea stilului.	1. Piru, Al., <i>Introducere în opera lui I. H. Rădulescu</i> , București, Editura Minerva, 1971. 2. Simion, Eugen, <i>Dimineața poezilor</i> , București, Editura Minerva, 1980.	2
5.	Cîntarea României de Alecu Russo, un poem în proză Geneza. Problema paternității, litigiul literar. Compoziție. Părțile discursului retoric. Interpretarea titlului. Comentarii pe text: temă, motive, conținut, stil.	1. Alecu Russo, <i>Opere</i> , Chișinău, Editura Literatura artistică, 1989, pp. 147 - 168. 2. Tudor Vianu, <i>Arta prozatorilor români</i> , Chișinău, Editura Hyperion, 1991, pp. 39 - 45.	2

6.	Apariția narațiunii artistice românești Întemeietori. Tehnici și modele. Memorie și imaginație în proza pașoptistă și postpașoptistă. Biografic, melodramatic și istoric în narațiunea epocii. Schița pașoptistă. Portrete de provinciali, încercări de caracterologie în schițele <i>Fiziologia provincialului</i> de C. Negruzzi și <i>Fiziologia provincialului în Iași</i> (1844) de Mihail Kogălniceanu	Tudor Vianu, <i>Arta prozatorilor români</i> , Chișinău, Editura Hyperion, 1991. Mihai Zamfir, <i>Din secolul romantic</i> , București, Editura Cartea Românească, 1989. Manolescu, Nicolae, <i>Istoria critică a literaturii române</i> , vol.1, Ediție revizuită, Ed. Fundației Culturale Române, București, 1997, pp. 167 - 171	2
7.	Nuvela pașoptistă și cea postpașoptistă Tipologie, diversitate conceptuală. Autori. Nuvelistica lui C. Negruzzi și a lui M. Kogălniceanu. Continuitatea conceptelor. Contribuția lui Alexandru Odobescu și Bogdan Petriceicu Hasdeu la promovarea nuvelei istorice.	1. Vianu, Tudor, <i>Arta prozatorilor români</i> , Chișinău, Editura Hyperion, 1990. 2. Crăciun, Gheorghe, <i>Istoria literaturii române pentru elevi și profesori</i> , Editura Cartier, Chișinău, 2004; 3. Papu, Edgar, <i>Din clasicii noștri</i> , București, Editura Eminescu, 1977.	2
8.	Memorialistica trucată „Memorialistica trucată”: memorialul și notele de călătorie, epistola, jurnalul intim (<i>Memorial de călătorie</i> de Gr. Alexandrescu, <i>Piatra Teiului</i> de Alecu Russo. <i>Balta Albă</i> , <i>O plimbare la munți</i> , <i>Borsec</i> , <i>Călătorie în Africa</i> de V. Alecsandri. <i>Soveja</i> de Alecu Russo, jurnalul exilului interior).	1. Manolescu, Nicolae, <i>Istoria critică a literaturii române</i> , vol.1, Ediție revizuită, Ed. Fundației Culturale Române, București, 1997, pp. 167 - 171. 2. Vianu, Tudor, <i>Arta prozatorilor români</i> , Chișinău, Editura Hyperion, 1990. 3. Zamfir, Mihai, <i>Din secolul romantic</i> , București, Editura Cartea Românească, 1989.	2
9.	Memorialistica nostalgico-paseistă a lui Alecu Russo. <i>Amintiri și Studii moldovane</i> : particularități ale discursului narativ.	1. Manolescu, Nicolae, <i>Istoria critică a literaturii române</i> , vol.1, Ediție revizuită, Editura Fundației Culturale Române, București, 1997. 2. Virgolici, Teodor, <i>Alecu Russo</i> , București, Editura Tineretului 1981. 3. Haneș, Petre, <i>Studii de istorie literară</i> , Editura Minerva, 1970..	2
10.	Proza savantă. Pseudo-kynegetikos de Al. Odobescu Metafora călătoriei, pseudotext, mixaj stilistic, confesiune directă, umor, ironie și autoironie.	1. Perpessicius, P., <i>Scriitori români</i> , București, Editura Minerva, 1986. 2. Streinu, Vladimir, <i>Clasicii noștri</i> , București, Editura Tineretului, 1968. 3. Vianu, Tudor, <i>Arta prozatorilor români</i> , Chișinău, Editura Hyperion, 1990.	2
11.	Romanul pașoptist Tentative de roman în pașoptism. Valoarea literară a scrierilor: formule compoziționale, tehnici narative. <i>Ciocolii vechi și noi</i> de Nicolae Filimon: concret și livresc, serii de personaje antinomice, valoarea de arhetip a protagonistului.	1. Manolescu, Nicolae, <i>Arca lui Noe. Eseu despre romanul românesc</i> , vol. I, București, Editura Minerva, 1980. 3. Ivașcu, George, <i>Nicolae Filimon</i> , București, Editura Albatros, 1976.	2
12	Romanul postpașoptist <i>Ursita</i> de B. P. Hasdeu: perspectiva romantică de interpretare a evenimentelor; tema destinului, personaje, stil.	1. <i>Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900</i> , București, Editura Academiei, 1979. 2. Manolescu, Nicolae, <i>Istoria critică a literaturii române</i> , vol.1, Ediție revizuită, Editura Fundației Culturale Române, București, 1997.	2
13.	Dramaturgia română în pașoptism și postpașoptism Fondatori. Evoluția genului. Teatrul comic al lui Vasile Alecsandri. Comedia de moravuri <i>Iorgu de la Sadagura sau Nepotu-i salba dracului</i> . Ciclul Chirițelor . Personaje-arhetip	1. Negoitescu, I., <i>Istoria literaturii române, vol. I, 1800-1945</i> , București, Editura Minerva, 1991. 2. Manolescu, Nicolae, <i>Istoria critică a literaturii române</i> , vol.1, Ediție revizuită, Editura Fundației Culturale	2

		Române, București, 1997.	
14.	Drama Drama istorică. Compoziție, plan psihologic și social, personaje reprezentative, discurs dramatic în <i>Răzvan și Vidra</i> de B. P. Hasdeu. <i>Despot-Vodă</i> de V. Alecsandri.	1.Călinescu, G., <i>Istoria literaturii de la origini până în prezent</i> , ediția a doua, București, Ed. Minerva, 1983. 2.Drăgan, Mihai, B. P. Hasdeu, Iași, Editura Junimea, 1972. 3.Piru, Al., <i>Introducere în opera lui Vasile Alecsandri</i> , București, Editura Minerva, 1978. 4.B. P. Hasdeu. <i>interpretat de...</i> , București, Editura Eminescu, 1972.	2
15.	Dramele cu subiect antic. <i>Ovidiu și Fântâna Blanduziei</i> de V. Alecsandri: valoarea simbolică a protagoniștilor.	1.Călinescu, G., <i>Istoria literaturii de la origini până în prezent</i> , ediția a doua, București, Ed. Minerva, 1983. 3.Piru, Al., <i>Introducere în opera lui Vasile Alecsandri</i> , București, Editura Minerva, 1978.	2

B. Tematica orelor de seminar

Nr. d/o	Tema	Bibliografie	Nr. ore curs
1.	Pașoptism și postpașoptism. Profilul unei epoci 1. Pașoptismul: concept, caracteristici. Cadrul social-politic și cultural al epocii. 2. Evoluția literaturii române în perioada 1830-1860. Direcții. Curente literare în epocă	1. <i>Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900</i> , București, Editura Academiei, 1979. 2. <i>Istoria literaturii române</i> , Editura Academiei, București, 1968. 3. Gheorghe, Crăciun <i>Istoria didactică a literaturii române</i> , Chișinău, Editura Magister, 1997.	2.
2.	I. H. Rădulescu: poezia meditativă și elegiacă 1. Lirica meditativă și elegiacă. <i>Elegie I</i> și <i>Elegie II</i> : elemente lamartiniene, proiecții ale erosului matrimonial. 2. <i>O noapte pe ruinele Târgoviștei</i> : compoziție, elemente lamartiniene, mesaj, stil.	1. Crăciun, Gheorghe, <i>Istoria literaturii române pentru elevi și profesori</i> , Editura Cartier, Chișinău, 2004. 2. Piru, Al., <i>Introducere în opera lui I. H. Rădulescu</i> , București, Editura Minerva, 1971.	2
3.	Gr. Alexandrescu. Meditații de inspirație istorică 1.Structuri tematice, elemente lamartiniene în <i>Răsăritul lunii. La Tismana, Trecutul. La mănăstirea Dealului, Mormintele. La Drăgășani</i> . 2. <i>Umbra lui Mircea. La Cozia</i> : compoziție, elemente ale decorului, amploarea meditației, stil.	1. Popovici, Dumitru, <i>Romantismul românesc</i> , București, E. T., 1969. 2. Mircea Anghelescu, <i>Introducere în opera lui Grigore Alexandrescu</i> , Editura Minerva, 1973. 3. Iosifescu, Silviu, <i>Grigore Alexandrescu</i> , București, Editura Tineretului, 1964.	2
4.	Element autohton în lirica perioadei Contribuția lui Vasile Alecsandri la „românizarea” poeziei autohtone. Ciclul <i>Doine</i> : structuri tematice, motive și personaje populare, real și fabulos, noutatea viziunii.	1. Manolescu, Nicolae, <i>Poeți romantici</i> , Chișinău, Editura Știința, 2004. 2. Piru, Alexandru, <i>Introducere în opera lui I. Eliade Rădulescu</i> , București, Editura Minerva, 1971.	2
5.	Poezia naturii 1. Elemente de pastel în <i>Zburătorul</i> de Ion H.-Rădulescu. 2. Tehnici picturale în <i>Pastelurile</i> lui V. Alecsandri.	1. Cornea, Paul, <i>Vasile Alecsandri - Pasteluri</i> , Ed. Albatros, 1972. 2. Simion, Eugen, <i>Dimineața poezilor</i> , București, Editura Cartea Românească, 1980. 3. Piru, Alexandru, <i>Surzătorul Alecsandri</i> , București, Editura Minerva, 1991. 4. Piru, Alexandru, <i>Introducere în opera lui I. Eliade Rădulescu</i> ,	2

		București, Editura Minerva, 1971.	
6.	Nuvela melodramatică 1. Nuvela pașoptistă. Tipologie. Nuvela melodramatică. 2. <i>Zoe și O alergare de cai</i> de C. Negruzzi: compoziție, arta contrapunctului; personaje și situații romantice, metoda lui Lavater; intertext ironico-parodic; mixaj stilistic.	1. Tudor Vianu, <i>Arta prozatorilor români</i> , Chișinău, Editura Hyperion, 1991, pp. 39 - 45. 2. Manolescu, Nicolae, <i>Istoria critică a literaturii române</i> , vol.1, Ediție revizuită, Editura Fundației Culturale Române, București, 1997.	2
7.	Nuvela istorică 1. <i>Alexandru Lăpușneanu</i> de C. Negruzzi, capodoperă a speciei: geneza, intertext cronicăresc, echilibru clasic, excepționalitatea romantică a eroului, alte personaje, limbă și stil.	1. Manolescu, Nicolae, <i>Istoria critică a literaturii române</i> , vol.1, Ediție revizuită, Editura Fundației Culturale Române, București, 1997. 2. Popovici, Dumitru, <i>Romantismul românesc</i> , București, E. T., 1969. 3. <i>Constantin Negruzzi interpretat de:</i> , București, Editura Eminescu, 1981.	2
8.	Nuvela lui Mihail Kogălniceanu <i>Iluzii pierdute...Un întâi amor</i> 1. Particularitățile compoziționale ale textului. 2. Strategiile de organizare a discursului epic. 3. Relația autor-narator-personaj. 4. Elemente memorialistice și parodice.	1. Manolescu, Nicolae, <i>Istoria critică a literaturii române</i> , vol.1, Ediție revizuită, Editura Fundației Culturale Române, București, 1997. 2. Vianu, Tudor, <i>Arta prozatorilor români</i> , Chișinău, Editura Hyperion, 1990.	2
9.	Nuvela parodică <i>Micuța</i> de B. P. Hasdeu 1. Momentul apariției. Litigiul literar. 2. Compoziție inedită parodiarea schemei romantice; traiectoria personajului central, stil.	1. Nicolae Manolescu, <i>Istoria critică a literaturii române</i> , vol.1, Ediție revizuită, Editura Fundației Culturale Române, București, 1997, pp.272-276. 2. Munteanu, George, <i>B. P. Hasdeu</i> , București, Editura Minerva, 1974.	2
10.	Memorialistica trucată”. Memoriale și note de călătorie 1. <i>Memorial de călătorie</i> de Gr. Alexandrescu. 2. <i>Balta Albă, O plimbare la munți</i> de V. Alecsandri.	1. Manolescu, Nicolae, <i>Istoria critică a literaturii române</i> , vol.1, Ediție revizuită, Editura Fundației Culturale Române, București, 1997. 2. Crăciun, Gheorghe, <i>Istoria literaturii române pentru elevi și profesori</i> , Editura Cartier, Chișinău, 2004. 3. Mircea Anghelescu, <i>Introducere în opera lui Grigore Alexandrescu</i> , Ed. Minerva, 1973.	2
11.	Proza memorialistică 1. Memorialistica nostalgico-paseistă. <i>Amintiri și Studie moldovană</i> de Alecu Russo. 2. Memorialistica epistolară. <i>Vasile Porojan</i> de V. Alecsandri. <i>Scrisori către V. Alecsandri</i> de Ion Ghica (selectiv).	1. Manolescu, Nicolae, <i>Istoria critică a literaturii române</i> , vol.1, Ediție revizuită, Editura Fundației Culturale Române, București, 1997. 2. Haneș, Petre, <i>Studii de istorie literară</i> , Editura Minerva, 1970 3. Virgolici, Teodor, <i>Alecu Russo</i> , București, Editura Tineretului 1981.	2
12.	Metafora călătoriei în <i>Pseudo-kynegeticos</i> de Al. Odobescu 1. Geneză, particularități compoziționale. 2. Pseudotext, mixaj stilistic, confesiune directă, umor, ironie și autoironie, parodie, pastişă	1. Manolescu, Nicolae, <i>Introducere în opera lui Alexandru Odobescu</i> , București, Editura Minerva, , 1976. 2. Vianu, Tudor, <i>Arta prozatorilor români</i> , Chișinău, Editura Hyperion, 1990.	2
13.	Romanul pașoptist 1. Tentative de roman. <i>Tainele inimii</i> de Mihail Kogălniceanu: aspecte compoziționale; personaje, strategii discursive, stil.	1. Crăciun, Gheorghe, <i>Istoria literaturii române pentru elevi și profesori</i> , Editura Cartier, Chișinău, 2004. 2. Vianu, Tudor, <i>Arta prozatorilor români</i> , Chișinău, Editura Hyperion, 1990.	2
14	Romanul postpașoptist	1. Ivașcu, George, <i>Nicolae Filimon</i> ,	2

	1. <i>Ciocoi vechi și noi</i> de Nicolae Filimon: compoziție; concret și livresc; serii de personaje antinomice; valoarea de arhetip a personajului central, stil.	București, Editura Albatros, 1976. 2. Manolescu, Nicolae, <i>Arca lui Noe. Eseu despre romanul românesc</i> , vol. 1, Ed. Minerva, 1980.	
15	Epoca pașoptista: "un nou umanism" (Paul Cornea)? Concluzii.	<i>Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900</i> , București, Editura Academiei, 1979. 2. <i>Istoria literaturii române</i> , Editura Academiei, București, 1968. 3. Gheorghe, Crăciun <i>Istoria didactică a literaturii române</i> , Chișinău, Editura Magister, 1997.	2

C. Tematica orelor de laborator

Nr. d/o	Tema, conținutul	Bibliografie	Nr. ore curs
1.	Revista <i>Dacia Literară</i> și importanța publicației în epocă Expuneți și comentați conținutul de idei al articolului <i>Introducere (la Dacia literară)</i> Evocați importanța publicației în contextul epocii.	1. Coord. Gh. Crăciun, <i>Istoria literaturii române pentru elevi și profesori</i> , Chișinău, Editura Cartier, 2004, pp. 136 - 138. 2. Nicolae Manolescu, <i>Istoria critică a literaturii române</i> , vol.1, Ediție revizuită, Ed. Fundației Culturale Române, București, 1997, pp. 167 - 171. 3. Mihail Kogălniceanu, <i>Scrieri</i> , E. T., București, 1967.	2
2	Inițiatori și promotori ai genului liric românesc (primul val romantic) Vasile Cârlova 1. Demonstrați că poezia <i>Păstoriul întristat</i> de Vasile Cârlova anunță o nouă formulă lirică în raport cu poezia premodernă. 2. Comentați, în planul influențelor lamartiniene, poezia <i>Înserare</i> de Vasile Cârlova.	1. Nicolae Manolescu, <i>Poeți romantici</i> , Chișinău, Editura Știința, 2004. 2. Coord. Gh. Crăciun, <i>Istoria literaturii române pentru elevi și profesori</i> , Chișinău, Editura Cartier, 2004,	2
3	Gr. Alexandrescu. Epistole Evocați, cu raportare la epistolele lui Gr. Alexandrescu, sursele de inspirație, aria tematică, particularitățile discursului și ale stilului. Comentați reflecția și verva ironică, monologul-autoportret, spirit voltairian în <i>Epistolă către Voltaire</i> .	1. Anghelescu, Mircea, <i>Introducere în opera lui Grigore Alexandrescu</i> , București, Editura Minerva, 1973. 2. Boldea, Iulian, <i>Poezia clasică și romantică</i> ,	2
4.	Poemul <i>Zburătorul</i> de Ion Heliade-Rădulescu. Evocați valorificarea mitului în poemul <i>Zburătorul</i> de Ion Heliade-Rădulescu, comentând structură ciclică, sistemul imagistic, modalitățile de expunere, cadrul patriarhal, mijloace lingvistice, oralitatea stilului.	1. Piru, Al., <i>Introducere în opera lui I. H. Rădulescu</i> , București, Editura Minerva, 1971. 2. <i>Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900</i> , București, Editura Academiei, 1979.	2
5.	<i>Cîntarea României</i> de Alecu Russo, un poem în proză 1. Explicați circumstanțele genezei poemului. 2. Comentați problema paternității și argumentați că poemul aparține lui Alecu Russo. 3. Interpretați părțile discursului retoric. 4. Comentați titlul poemului.	1. Alecu Russo, <i>Opere</i> , Chișinău, Editura Literatura artistică, 1989, pp. 147 - 168. 2. Tudor Vianu, <i>Arta prozatorilor români</i> , Chișinău, Editura Hyperion, 1991, pp. 39 - 45.	2
6.	Nuvela istorică în postpașoptism Evocați, cu trimitere la nuvela <i>Alexandru Lăpușneanul</i> de C. Negruzzi, relieful dramatic al portretelor, personajul tipologic, tablourile de epocă din nuvela <i>Doamna Chiajna</i> de Al. Odobescu.	1. Grigore Alexandrescu, <i>Pagini alese</i> , București, 1995, pp. 115 - 154. 2. Vasile Alecsandri, <i>Proză</i> , București, 1967, pp. 133 - 161, 172 - 187.	2

7.	Vasile Alecsandri. Teatrul comic Comentați afirmația că Vasile Alecsandri, este fondatorul dramaturgiei române. Explicați tema, mesajul, sistemul de personaje, aluziile satirice la adresa societății în <i>Iorgu de la Sadagura sau Nepotu-i salba dracului</i> . Identificați și comentați formele comicalului, valoarea de arhetip a personajului în comediile <i>Chirița în Iași sau Două fete ș-o neneacă</i> și <i>Chirița în provincie</i> .	<i>Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900</i> , București, Editura Academiei, 1979. <i>Dicționarul scriitorilor români</i> . Vol. 1 – 4. Editura Fundației culturale române, București, 1995-1999. Crăciun, Gheorghe, <i>Istoria didactică a literaturii române</i> , Editura Magister, Chișinău, 1997. Piru, Alexandru, <i>Surzătorul Alecsandri</i> , București, Editura Minerva, 1991.	2
8.	Drama istorică Comentați, în paralel, dramele: <i>Răzvan și Vidra</i> de B. P. Hasdeu și <i>Despot-Vodă</i> de Vasile Alecsandri, implicând: compoziția; planul psihologic și cel social; structurile romantice; traiectoria personajelor centrale, a personajelor reprezentative; particularitățile discursului dramatic și ale stilului.	Săndulescu, Al., <i>Vasile Alecsandri: Despot-Vodă</i> , Ed. Albatros, 1981. Crăciun, Gheorghe, <i>Istoria didactică a literaturii române</i> , Editura Magister, Chișinău, 1997. Piru, Alexandru, <i>Surzătorul Alecsandri</i> , București, Editura Minerva, 1991.	2

Activități de lucru individual:

Tematica și formele lucrului independent dirijat/ rep. orelor

I. Referate:

1. Teme și probleme în lirica epistolară a lui Grigore Alexandrescu
2. Fabulistul Alexandru Donici
3. Lumea fabulelor lui Gr. Alexandrescu
4. Poezia deșteptării. *Deșteptarea României* de Vasile Alecsandri și *Un răsunet* de Andrei Mureșanu
5. Proiecții ale ostașului român în ciclul liric *Ostașii noștri* de Vasile Alecsandri.
6. Ciclul epistolar *Negru pe alb* de Constantin Negruzzi
7. Imagini ale copilăriei și ale copilului în *Amintiri* de Alecu Russo
8. Dramele cu subiect antic ale lui Vasile Alecsandri

II. Eseuri critice

1. Tema unionistă în poezia *Hora Unirei* de Vasile Alecsandri
2. Memorialistica epistolară: *Vasile Porojan* de Vasile Alecsandri
3. Perspective umoristice și satirice în schița autobiografică *Cum am învățat românește* de C. Negruzzi
4. *Zburătorul*, un mit românesc
5. Preocupările filologice ale lui C. Negruzzi: epistolele *Slavonisme*, *Despre limba românească*, *Critică*.
6. Presa de limbă română în pașoptism

Evaluarea disciplinei

- evaluări sumative periodice: teste, referate, lucrări de control
- evaluarea sumativă finală: examen

Lista subiectelor

pentru examenul la cursul *Istoria literaturii române* (Pașoptism, Postpașoptism),

1. Definiți trăsăturile fenomenului literar *Pașoptism și postpașoptism*, evidențiind etapele de evoluție ale literatura române din această perioadă.
2. Redactați un eseu structurat cu tema *Originea dublă (europeană și autohtonă), a romantismului românesc*, implicând contribuția scriitorilor români la promovarea conceptului literar.
3. Demonstrați că poezia *Păstoriul întristat* de Vasile Cîrlova anunță o nouă formă lirică în raport cu poezia premodernă.
4. Comentați, în planul influențelor lamartiniene, poezia *Înserare* de Vasile Cîrlova.

5. Redactați un eseu structurat cu tema: *Influențe lamartiniene în poezia românească de pînă la 1840*, implicînd exemple din creația lui I. H. Rădulescu și a lui Gr. Alexandrescu.
6. Evocați contribuția revistei *Dacia literară* la orientarea literaturii române de la 1840, comentînd articolul *Introducere (la Dacia literară)* de Mihail Kogălniceanu.
7. Comentați rezumativ structurile tematice ale *Doine* -lor lui Vasile Alecsandri, referindu-vă, în special, la poezia *Doina*.
8. Comentați particularitățile compoziționale, implicațiile mitului și semnificațiile baladei *Zburătorul* de I. H. Rădulescu.
9. Expuneți, într-un text coerent, particularitățile prozei artistice românești din pașoptism și postpașoptism, implicînd următoarele detalii: întemeietori și promotori, modele, tehnici narative, raportul memorie - imaginație, prezențe biografice, melodramatice și istorice.
10. Comentați nuvela *Zoe* de C. Negruzzi, implicînd noțiunile: element melodramatic, personaj romantic, perspective antisociale, contrapunct, fiziognomie, stil. Explicați sugestiile din finalul scrierii.
11. Argumentați afirmația: "*O alergare de cai* este una dintre prozele cele mai izbutite ale lui Negruzzi, o bijuterie de precizie tehnică" (Nicolae Manolescu), referindu-vă la compoziția, arta contrapunctului, personajele, situațiile romantice, intertextul ironico-parodic, mixajul stilistic din text.
12. Comentați nuvela istorică *Alexandru Lăpușneanul* de Constantin Negruzzi, implicînd referințe la geneza, intertextul cronicăresc, structura, elementul romantic, personajele, stilul și limba scrierii.
13. Explicați aspectul parodic al nuvelei *Iluzii pierdute... Un întâi amor* de Mihail Kogălniceanu.
14. Referiți-vă la particularitățile prozei memorialistice a lui Alecu Russo, comentați capitolele 1 - 3 din *Amintiri*, evocînd sentimentul nostalgico-paseist al autorului.
15. Comentați valoarea literară a începutului de roman *Tainele inimii* de Mihail Kogălniceanu.
16. Referindu-vă la romanul *Ciocoi vechi și noi* de Nicolae Filimon, comentați particularitățile compoziționale, seriile de personaje antinomice, valoarea de arhetip a protagonistului.
17. Argumentați, prin prisma aprecierilor lui Titu Maiorescu, în ce constă valoarea artistică a *Pasteluri* - lor lui Vasile Alecsandri. Comentați pastelul *Miezul iernii*, evocînd rolul imaginilor vizuale și al celor auditive.
18. Comentați tematica, reflecția și verva ironică din *Epistolă către Voltaire* de Gr. Alexandrescu.
19. Comentați proza de călătorie *Balta Albă* de Vasile Alecsandri, specificînd particularitățile discursului epic.
20. Comentați, cu referire la *Memorial de călătorie* de Gr. Alexandrescu, particularitățile compoziționale și stilistice ale discursului memorialistic.
21. Comentați poemul în proză *Cîntarea României* de Alecu Russo, invocînd momentul genezei, problema paternității, particularitățile compoziționale, părțile discursului retoric, semnificațiile titlului, tema, structura de motive, specificul stilului biblic.
22. Evocați, cu trimitere la nuvela *Alexandru Lăpușneanul* de C. Negruzzi, relieful dramatic al portretelor, personajul tipologic, tablourile de epocă din nuvela *Doamna Chiajna* de Al. Odobescu.
23. Comentați comedia de moravuri *Iorgu de la Sadagura sau Nepotu-i salba dracului* de V. Alecsandri, subliniind formele comicului, semnificația personajelor, mesajul.
24. Identificați și comentați formele comicului, valoarea de arhetip a personajului în comediile *Chirița în Iași sau Două fete și-o neneacă* și *Chirița în provincie* de V. Alecsandri.
25. Comentați, în paralel, dramele: *Răzvan și Vidra* de B. P. Hasdeu și *Despot-Vodă* de Vasile Alecsandri, implicînd: compoziția; planul psihologic și cel social; structurile romantice; traiectoria personajelor centrale, a personajelor reprezentative; particularitățile discursului dramatic și ale stilului.

26. Evocați valoarea simbolică a protagoniștilor din dramele Ovidiu și *Fîntîna Blanduziei* de V. Alecsandri.
27. Comentați geneza, particularitățile compoziționale și cele stilistice ale scrierii *Pseudo-kinegeticos* de Al. Odobescu.

Bibliografie:

I Ediții

1. Alecsandri, Vasile, *Opere (în 5 vol.)*, Editura Hyperion, Chișinău, 1991-1992.
2. Alexandrescu, Grigore, *Poezii. Memorial de călătorie*, ed. a 2-a, Editura Minerva, 1974.
3. Alexandrescu, Grigore, *Suvenire și impresii, epistole și fabule*, E. T., 1969.
4. Bălcescu, Nicolae *Românii supt Mihai-Voievod Viteazul*, Editura Minerva, București, 1996.
5. Bolintineanu, Dimitrie, *Manoil. Elena*, Editura Eminescu, București, 1971.
6. Bolintineanu, Dimitrie, *Legende istorice și alte poezii*, E. P. L., București, 1965.
7. Filimon, Nicolae, *Ciocoii vechi și noi*, Editura Editex și Nimbus, București, 1995.
8. Kogălniceanu, Mihail, *Scrieri*, E. T., București, 1967.
9. Bogdan Petriceicu Hasdeu, *Scrieri*, vol. 1, Editura Știința, Chișinău, 1993.
10. Bogdan Petriceicu Hasdeu, *Sarcasm și ideal*, Editura Minerva, București, 1975.
11. Hasdeu, Bogdan Petriceicu, *Răzvan și Vidra. Trei crai de la răsărit*, Editura Eminescu, București, 1973.
12. Heliade Rădulescu, Ion, *Scrieri alese*, E. T., București, 1969.
13. Negruzzi, Costache, *Păcatele tinerețelor*, Editura Național, București, 1997.
14. Odobescu, Alexandru, *Scene istorice. Cîteva ore la Snagov. Pseudo-cynegeticos*, E. L., București, 1961.
15. Russo, Alecu, *Opere*, Editura Literatura artistică, Chișinău, 1989.

II. Dicționare, antologii

1. Anghelescu, Mircea, (coord.), *Dicționar de termeni literari*, Editura GARAMOND, București, fără anul ediției
2. *Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900*, București, Editura Academiei, 1979.
3. *Dicționarul scriitorilor români*, vol. 1-4. Editura Fundației culturale române, București, 1995-1999.
4. Ducrot, O., Schaeffer, J.- M., *Noul dicționar enciclopedic al științelor limbajului*, Editura Babel, București, 1996.
5. *Poezia română clasică*, vol. I, Ediție îngrijită de Al. Piru și Ioan Șerb, cuvînt înainte de Al. Piru, București, Editura Minerva, 1976.
6. Pop, Ion (coord.), *Dicționar analitic de opere literare românești*, v. I-II, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2007.
7. Săndulescu, Al. (coord.), *Dicționar de termeni literari*, Editura Academiei, București, 1976.

III. Istorii ale literaturii

1. Călinescu, G., *Istoria literaturii de la origini până în prezent*, ediția a doua, Ed. Minerva, 1983.
2. Cioculescu, Șerban, Streinu, Vladimir, Vianu, Tudor, *Istoria literaturii române moderne*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1971.
3. Crăciun, Gheorghe, *Istoria didactică a literaturii române*, Editura Magister, Chișinău, 1997.
4. Crăciun, Gheorghe, *Istoria literaturii române pentru elevi și profesori*, Editura Cartier, Chișinău, 2004.
5. Densușeanu, Ovid, *Literatura română modernă*, Ed. Eminescu, București, 1985.
6. *Istoria literaturii române*, Editura Academiei, București, 1968.
7. Iorga, Nicolae, *Istoria literaturii române în veacul al 19-lea*, vol. 3, Ed. Minevra, 1983.
8. Manolescu, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române*, vol.1, Ediție revizuită, Ed. Fundației Culturale Române, București, 1997.
9. Micu, Dumitru, *Scurtă istorie a literaturii române*, Ed. Iriana, București, 1994.
10. Negoșescu, Ion, *Istoria literaturii române*, Editura Minerva, București, 1991.

IV. Studii critice de referință

1. Anghelescu, Mircea, *Introducere în opera lui Grigore Alexandrescu*, București, Editura Minerva, 1973.

2. Antofi, Simona, *Proza pașoptistă și postpașoptistă. Reevaluări critice*, Editura Europlus, Galați - cod CNCIS 230 - 2008, ISBN 978-973-1950-04-4 (214 p.)
3. Călinescu, G., *Gr. M. Alexandrescu*, București, E. P. L., 1962.
4. Călinescu, G., Călinescu, Matei, Marino, Adrian, Vianu, Tudor, *Clasicism, baroc, romantism*.
5. Călinescu, Matei, *Conceptul modern de poezie. De la romantism la avangardă*, ed. a II-a, Pitești, Editura Paralela 45, 2002.
6. *Constantin Negruzzi interpretat de:*, București, Editura Eminescu, 1981.
7. Cornea, Paul, *De la Alexandrescu la Eminescu*, E. P. L., 1966.
8. Cornea, Paul, *Gîndirea românească în epoca pașoptistă (1830-1860)*, București, E. P. L., 1972.
9. Cornea, Paul, *Itinerar printre clasici*, Editura Eminescu, 1984.
10. Cornea, Paul, *Vasile Alecsandri - Pasteluri*, Ed. Albatros, 1972.
11. Drăgan, Mihai, *B. P. Hasdeu*, Ed. Junimea, 1972.
12. Eliade, Mircea, *Despre Eminescu și Hașdeu*, Editura Junimea, 1987.
13. Iosifescu, Silvian, *Grigore Alexandrescu*, E.P.L., 1964.
14. Ivașcu, George, *Nicolae Filimon*, București, Editura Albatros, 1976.
15. Haneș, Petre, *Studii de istorie literară*, Editura Minerva, 1970.
16. Manolescu, Nicolae, *Arca lui Noe. Eseu despre romanul românesc*, vol. 1, Ed. Minerva, 1980.
17. Manolescu, Nicolae, *Introducere în opera lui Alexandru Odobescu*, București, Editura Minerva, , 1976.
18. Manolescu, Nicolae, *Poeți romantici*, Chișinău, Editura Știința, 2004.
19. Munteanu, George, *B. P. Hasdeu*, București, Editura Minerva, 1974.
20. Nicolescu, G. C., *Viața lui Vasile Alecsandri*, Chișinău, Editura Hyperion, 1990.
21. Papu, Edgar, *Existența romantică*, B. P. T., București, Editura Minerva, 1980.
22. Perpessicius, *Scriitori români*, vol. 2, Ed. Minerva, 1986.
23. Petrescu, Ioana Em., *Configurații*, București, Editura Dacia, 1981.
24. Piru, Alexandru, *Introducere în opera lui Vasile Alecsandri*, București, Editura Minerva, 1978.
25. Piru, Alexandru, *Introducere în opera lui I. Eliade Rădulescu*, București, Editura Minerva, 1971.
26. Piru, Alexandru, *Surîzătorul Alecsandri*, București, Editura Minerva, 1991.
27. Popovici, Dumitru, *Studii literare*, vol. 2, E.P.L., București, 1974.
28. Popovici, Dumitru, *Romantismul românesc*, București, E. T., 1969.
29. Săndulescu, Al., *Vasile Alecsandri: Despot-Vodă*, Ed. Albatros, 1981.
30. Simion, Eugen, *Dimineața poezilor*, București, Editura Cartea Românească, 1980.
31. Sorescu, George, *Scriitori români*, Ed. Minerva, București, 1992.
32. Thibaudet, Albert, *Reflecții*, vol. II, Editura Minerva, București, 1973.
33. Vîrgolici, Teodor, *Alec Russo*, București, Editura Tineretului 1981.
34. Vianu, Tudor, *Arta prozatorilor români*, Chișinău, Editura Hyperion, 1990.
35. Vianu, Tudor, *Alecsandri, Eminescu, Macedonski*, București, Editura Minerva, 1974.
36. Zamfir, Mihai, *Din secolul romantic*, București, Editura Cartea Românească, 1989.
37. Zamfir, Mihai, *Lecturi și zile*, București, Editura Eminescu, 1975.